

**Biblja – Stari Zavjet 2022./2023.
ponedjeljak 8:15, srijeda 8:15,
ECTS 6, dvorana 101**

Knjige o Samuelu

Grob proroka Samuela, Rama

Ime ču tvoje (Ps 145)

C

Am

F

C

I - me ču two - je, Go - spo - di - ne,

F

C

G

C

bla - go - sliv - lja - ti do - vije - ka

Biblija – Stari Zavjet 2022./2023.
ponedjeljak 8:15, srijeda 8:15,
ECTS 6, dvorana 101

Biblijia – Stari Zavjet

Temeljni religijski i religiološki dokument

amdg.ffrz.hr

→ Nastava: FFRZ

→ Biblijia – Stari zavjet

Biblja – Stari Zavjet 2022./2023.
ponedjeljak 8:15, srijeda 8:15,
ECTS 6, dvorana 101

Knjige o Samuelu

u HB

– jedna knjiga

u LXX – 2 (od 4) knjige
Kraljevstava

Samuel – sudac

Šaul – kralj

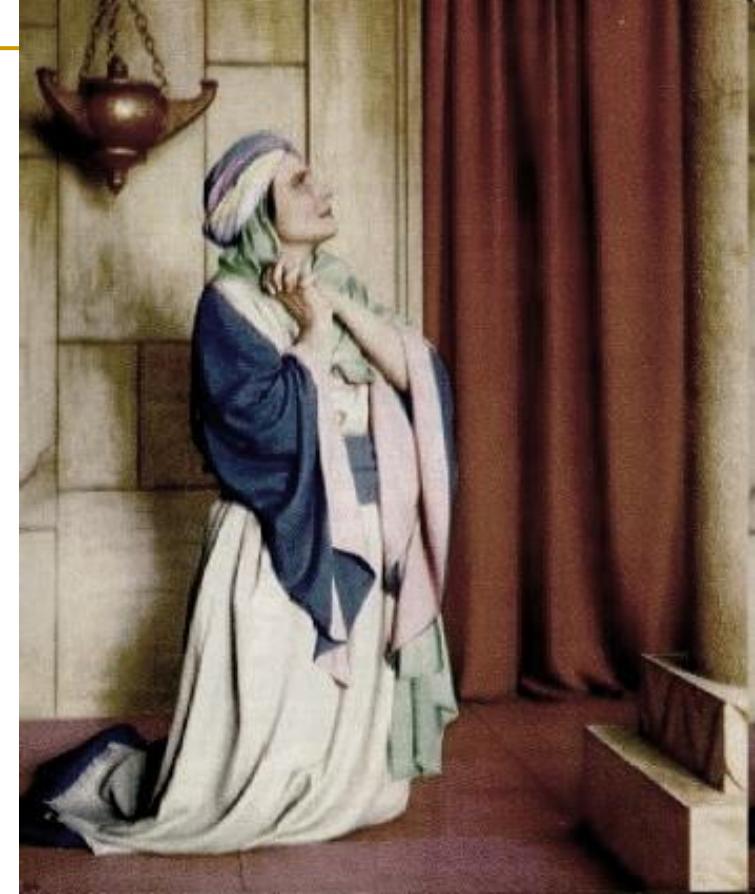
David

Davidovi proroci:
Natan, Gad

Grob proroka Samuela, Rama

Majka Ana

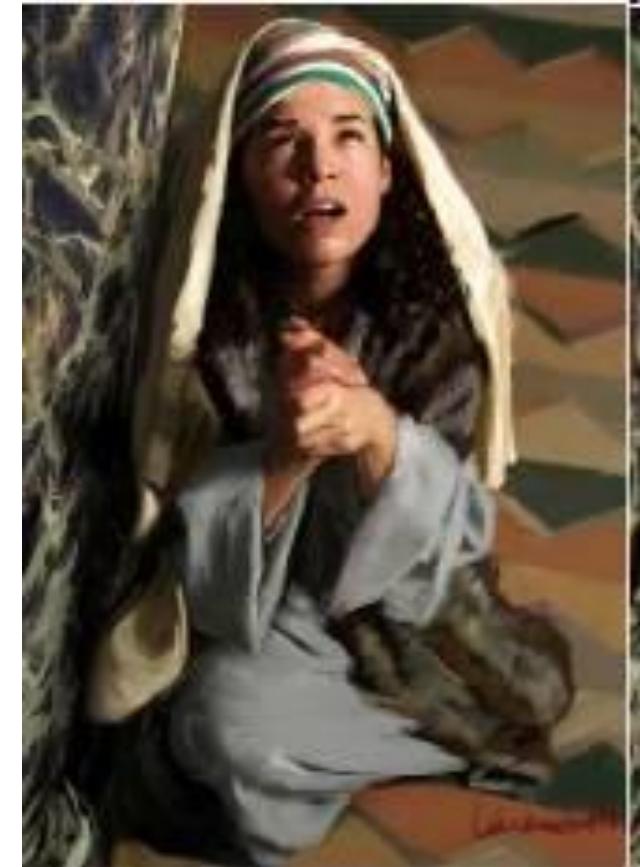
- Voljena (1 Sam 1,5):
- “Ijubio je Anu”
- Pobožan muž (1,3):
- Svake godine u svetištu
  - Zašto Ana trpi (v5s)?
- Nije majka = bez blagoslova
- Suparnica vrijeda
  - Kako je bol somatizirana (v7s.10)?
- ne jede (1,7s),
- plače (3x v7s.10) + šuti

- muž vidi (v8):
- Plačeš, ne jedeš
- → Kad svi slave,
ona se povlači (v9)

Anina prva molitva

- Značenje molitve prema 1 Sam 1,15?
- “Izlijeva dušu” (v15)
- u molitvi (v10)
  - Dugačkoj (v12.16), tihoj (v13)
  - Što čini pred Bogom u v11?
- Polaže zavjet (v11):
- “Ako mi daš sina...”
- “...dat ću ga יהוה” (נתן *nātan*)
  - “netinac” – dān za službu

Teološki kontekst

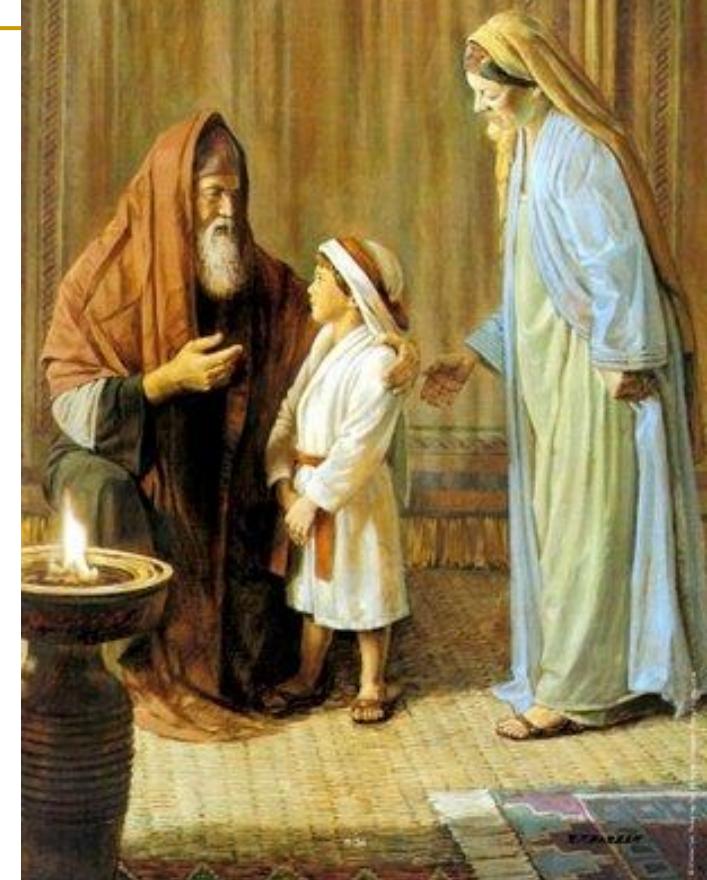
■ Dobro pogledaj *nevvolju/muku* (1 Sam 1,11)

- **dobro sam vidio**
jade/nevolju (Izl 3,7)
- Pogledao je *neznatnost* (Lk 1,48)
= *poniznost/poniženje*
- Kako samu sebe definira (1 Sam 1,11)?
- “tvoja službenica” = Službenica
Gospodnja 3x (usp. Lk 1,38)
  - Je li molitva uslišana? (זָכַר 1 Sam 1,11.19)
- **sjeti me se** (v11) → **sjeti je se** (19)

Novo lice

- Optužena u 1 Sam 1,14:
- Svećenik: “Pijana si!”
  - Kako se Ana brani u v15s?
- istinom – *uspjeh u v17?*
- Postiže zagovor (v17)
  - srce rastuženo (v8)
  - i duša ojađena (v10)
  - \Leftrightarrow\ Kakvo lice u v18?
- “Ne kao prije”
- Odlučuje, govori (v22):
- “Neću ići” (v22)
– “Dobro!” (v23)

- Nova uloga u v24?
- “Uzima”, “vodi” – aktivna voditeljica (v24)

Plodovi

- Vjerna (1 Sam 1,28)?
- “vraćam” – ispunja zavjet (28)
  - Nova molitva u 2,1–10?
- univerzalan hvalospjev (2,1–10)
  - Teologinja i majka naroda
  - Navještaj u 2,6?
- יהוה diže iz Šeola (2,6)
  - i dalje se brine za sina (2,19):
- Ana donosi odjeću (2,19)
  - Samuel raste (2,21.26; 3,19)
- “Nerotkinja rađa” (2,5): *Koliko djece prema v21?*
- Još 3 sina + 2 kćeri (v21)

Uzdam se (Ps 52)

D A D G D A D

Uz - dam se u Bo - žju do - bro - tu do - vije - ka

10 D A D G D A D

Uz - dam se u Bo - žju do - bro - tu do - vije - ka

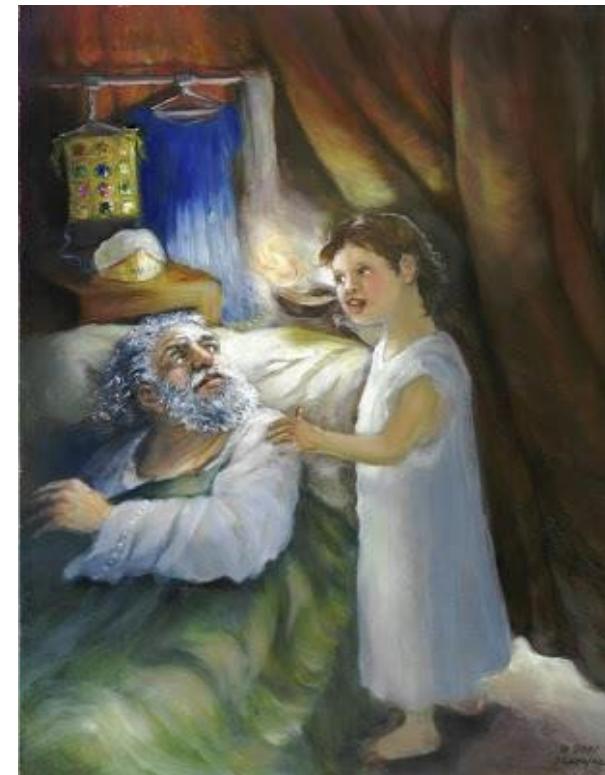
Dječak Samuel

- Gdje je kao “mali”
(נָעַר *ná'ar* 1 Sam 1,24)?
  - usp. Izl 33,11; Jr 1,6
- u svetištu (v24)
  - Što je s njim u 2,11.18; 3,1?
- služi Gospodinu (3x)
  - Koliko puta Božji zov u 3,4–10?
- 4x (1 Sam 3,4.6.8.10)
  - Što čuje od Boga (3,11–14)? usp. 2,27–36
- sud za Elija (3,11–14) već najavljen u 2,27–36
(čovjek Božji rekao osobno)

Plodna pedagogija staroga svećenika

- Koji elementi iz 1 Sam 3,9 u v10?
- יהוה (v9) – (tko ga zove)
- Govori! (v9s) – (što će Samuel reći)
- Samuel spremam slušati (v9s)
- Priznaje se slugom (v9s)
  - Dolazak Božji u v10?
- “doći, stati” – pravi susret (v10)
  - Rezultat u v19?
- יהוה sa Samuelom (v19)
  - U Božjoj školi (← Eli ← majka)
  - Samuel autoritet za koga 1 Sam 3,20?
- “sav Izrael” (3,20)

Voditelj zajednice

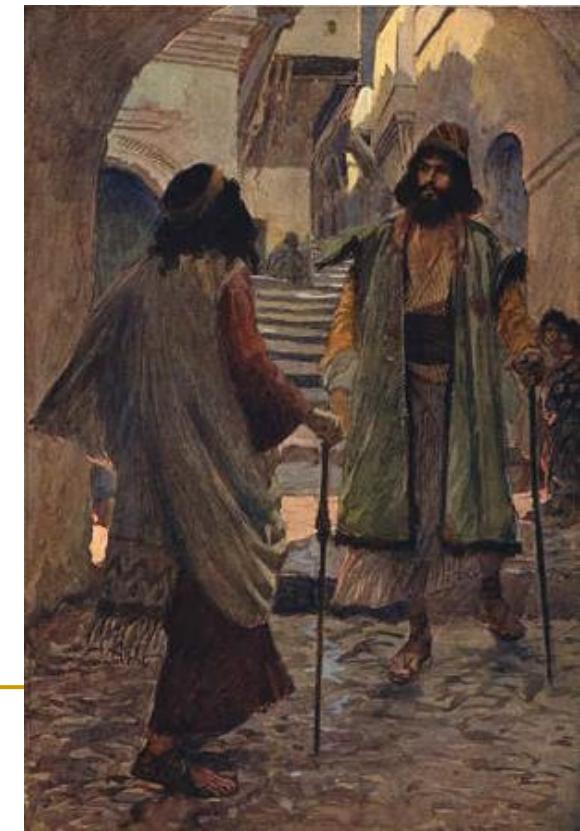
- *Tko je Samuel (1 Sam 3,20)?*
- **istinski prorok:** נָבִיא לְיְהוָה nabi 'ladonaj
  - **se objavljuje (3,21)** ⇔ v1
  - ⇔ izrijetka (3,1)
  - “Riječ Božja” (HB 3,21) → “riječ Samuelova” (4,1)
  - *Proročki poziv narodu u 7,3?*
- **Obraćenje/vraćanje “svim srcem” (7,3)**
  - Prorok u akciji **7,5** (usp. v9):
- **Zagovornik (v5): moli za Izrael**
  - prinosi žrtvu i Bog im daje pobjedu (7,9s)
  - *Funkcija u 7,6.15.17:*
- **Sudac (v6.15.17)**

SAMUEL BLESSING SAUL
And when Saul was sick, the Lord sent unto him David the man whom I spake
to thee of; who came and ministered unto him: and he recovered from his sickness, and was strong again. (1 Samuel 16:12)

Pomazivatelj

- prorok u 1 Sam 9,19:
- “onaj koji vidi” *ro 'e* – particip glagola ראה (9,19)
  - prema nalogu iz 9,16 što radi u 10,1
- pomazuje Šaula (10,1) – nakana:
  - *voditelj* nad Božjom baštinom: נגיד *nagîd* (10,1)
  - pomazanje od יהוה, a narod u 10,24?
  - proglašava kralja מלאך [mélek] (10,24)
- Šaul kraljuje: 1 Sam 9-31
  - *Preokret* u 15,11?
- Šaul se okrenuo od Boga (15,11)
  - *Novi nalog* u 16,12, *izvršen* u 16,13?
- Samuel pomazuje Davida (16,13); plod:
- Duh zahvatio Davida

David i Golijat (1 Sam 17)

- Koje dobi David 1 Sam 17,14.33?
- Najmlađi (נָכְרִי), “mali” (גַּעֲרֵךְ)
  - Sukob dviju vojski (v3):
- Filistejci i Izraelci
  - Kakav je Golijat (v4-7)?
- Gorostas u oklopu
  - Kakav je David (v34-36)?
- Hrabar pastir (v34s)
- Istreniran za boj (v35)
  - Kraljevski oklop? (v39)
  - prevelik

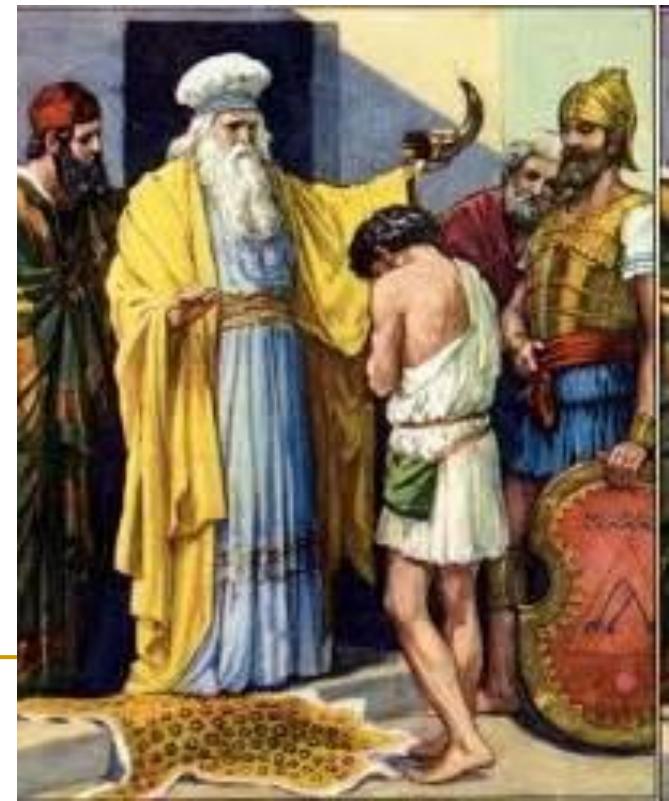
Caravaggio,
David s Golijatovom glavom
(1606./1607.)

- Gdje mu je snaga (v45)?
- Božje ime (v45)
  - Žalostan rezultat u 18,29b?
- Šaul progoni Davida

Dovršetak Samuelova poslanja

- *Samuel i David (1 Sam 19,18)?*
- Prima i brani progonjena pomazanika
  - Šaul im ne može ništa (**v24**)
- David vodi bunu protiv zlog kralja (c20-31)
  - prvi put poštedio Šaula (24,5)
  - *Samuel u 1 Sam 25,1?*
- umire (25,1)
  - David se povlači u pustinju (25,1)
  - *Reakcija zajednice (25,1; 28,3)?*
- Oplakuju Samuela (25,1; 28,3)

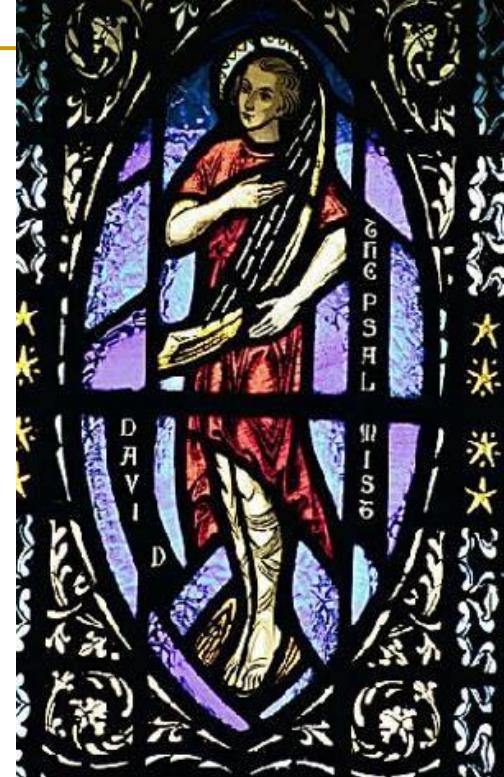

Zagrobni život (1 Sam 28,11-20)

- Šaul zaziva duhove (28,11):
- uz nemiruje pokojnika (v11)
  - Samuel se javlja (v14):
- Starac s plaštem (v14)
  - Dvostruka poruka u v19?
- poraz naroda (v19)
- “sutra ćeš biti sa mnom” (v19)
  - Ostvarenje u 31,4:
- samoubojstvo u bitci s Filistejcima (31,4)

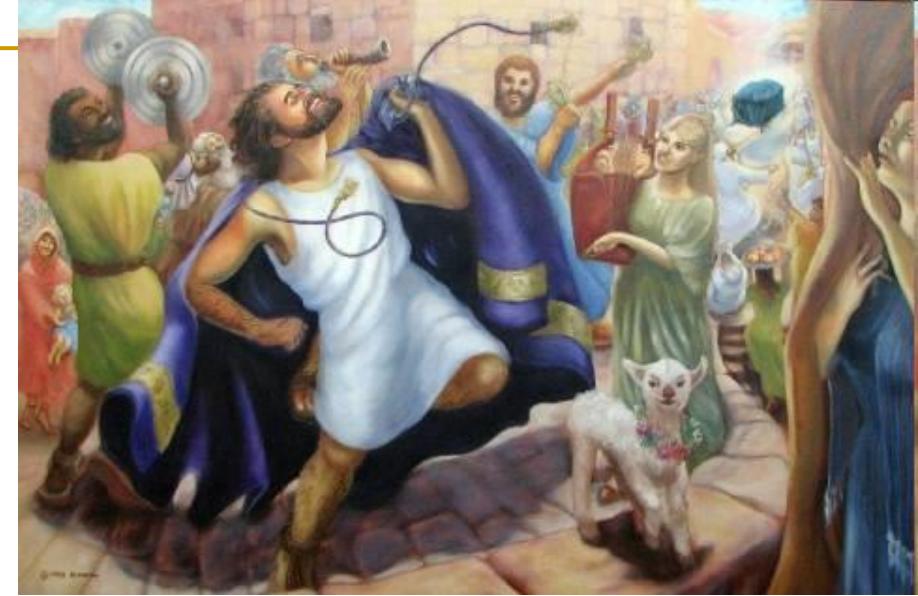

Davidova životna pobjeda

- **Jedan od glavnih likova**
(1 i 2 Sam, 1 Kr, 1 Ljet = 4 knjige)
    - Moralni pobjednik nad Šaulom
(1 Sam 24,5; 26,12)
    - Prima mesijansko proroštvo (2 Sam 7)
  - **Grješnik (2 Sam 11s.24)**
    - A) “predvečer ustao” (2 Sam 11,2)
    - Uzeo tuđu ženu (v4)
    - *Montirao ubojstvo* (v17)
    - B) Popis vojne sile (24,9)
  - **Kaje se (2 Sam 12,13; 24,10)**
-
- **Najveći biblijski pjesnik**
(73 psalma)
    - Začetnik liturgije
(1 Ljet 6,16)
  - **Model Hrama sinu**
(1 Ljet 28,11)

David kraljuje

- Kad započinje 2 Sam 1,1?
- nakon smrti Šaulove (1,1)
  - David poštuje pokojnike (2 Sam 1,19-27)
  - David se zakraljio (c2; c5):
- na jugu (Juda c2) i
- na sjeveru (Izrael c5)
  - premješta sjedište kraljevstva (2 Sam 5,5):
- Hebron (7 god., Judeja)
- Jeruzalem (33 god., sav Izrael)

- Slavlje u 2 Sam 6,12b:
- Kovčeg Božji dolazi u Jeruzalem (c6)
  - dovršetak Sinajskoga pothvata